

MLADI PLAMEN

GLASILO BORCEV IN STRAŽARK

VSEBINA:

Mesec plamena / Delavnost / Delo in organizacija /
Solnce je posijalo / O naši duši / Na planine! / Foto-
grafiranje / Taborna ekonomija / Iz življenja vajencev /
Praktični migljaji iz obrtnega zakona / Slovo Borca-vojaka
/ Organizacijski vestnik / Beli kot / Razgled / Na plat-
nicah: Z urednikove mize / Za šalo in za res.

»Mladi plamen«, glasilo Borcev in Stražark izhaja vsakega prvega v mesecu. Izdaja ga konzorcij. Odgovoren Slak Jože. Urejuje Štok Edi. Uredništvo v Ljubljani, Posavskega ul. 9/I., uprava pa na Miklošičevi cesti 22/I (Delavska zbornica). Tiska »Slovenija« dr. z o. z., Ljubljana, Wölfova ul. 1. (Predstavnik A. Kolman.) List stane letno Din 24.—, posamezna številka Din 2.—, za Avstrijo letno Sil. 4.—, za Nemčijo RM 2.50, za ostale države S 075. — Čekovni račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 12.209 (»Ogenj«). Telefon št. 22—65. Rokopisov ne vračamo.

Z urednikove mize

Ne pozabite: Uredništvo »Mladega plamena« je sedaj v Posavskega ulici št. 9/I, uprava pa v Delavski zbornici!

Uredništvo podari tistemu dijaku, ki napiše kak poraben prispevek za prihodnjo številko »Ml. pl.«, sledeče knjige: Oeuvres Complètes de Molière, s pripombami vseh komentatorjev in z variantami, prvi in četrti zvezek; dalje: Molière: Le médecin malgré lui, comédie en trois actes, in Scribe: La camaraderie ou La courte-échelle, comédie en cinq actes.

Prihodnja številka bo namenjena borčevskemu taborništvu. Primerne prispevke pošljite do 10. t. m.

Slavka K., Zalog. Poročilo je dobro in ga bom priobčil prihodnjič. Za sedaj je bilo žal prepozno. Pošlji še kaj! Toda povem Ti, da bom strašno hud, če me boš vikala in me imenovala gospoda! Saj smo vendar Borci in Stražarke!

Vse dopisnike, ki niso našli svojih prispevkov priobčenih, prosimo blagohotnega potrpljenja. Vsi bodo prišli na vrsto.

Fr. Pr., J. Ne veš, kakšna je razlika med socializmom in socialnostjo? Evo ti jo: Socialnost je krparija gnilega družabnega reda. Je kot obliž na veliko rano. Socializem pa je temeljit obračun z redom, ki je krivičen. Socializem hoče nov red in noče krpati starega.

Knjige.

Miško Kranjec: ŽIVLJENJE, povest, izdala Krekova knjižnica 1932.

Ta knjiga je največje delo mladega pisatelja Kranjca in je v marsičem zelo zanimiva. Opisuje življenje prekmurskih ljudi, ki jih doslej v slovenski književnosti skoro še nismo srečali. Nekaj prizorov iz tega življenja je podanih prav lepo. Kranjec je mojster v slikanju pokrajine, tako da se ti zdi, kakor bi stala živa pred teboj. Morda je v knjigi nekoliko preveč liričnih mest, kar je na škodo povesti, tudi značaji niso dovolj ostro začrtani, vendar boš knjigo z zanimanjem prebral.

Oprema knjige pa je zelo lepa. Vsekakor je treba priznati, da je z izdajo te knjige izvršila Delavska založba pomembno kulturno dejanje.

UPRAVA poroča: Za tiskovni sklad »Mladega plamena« je darovala Delavska založba Din 15.—. Prejšnja zbirka Din 60.—. Skupaj Din 75.—. Spomnite se »Mladega plamena« ob vsaki priliki!

MLADI PLAMEN

LETO IV.

MESEC PLAMENA

ŠT. 6

Mesec plamena

Mesec plamena... Rdeči se dvigajo plameni. Použivajoč vse, kar je gorljivega plapolajo in hite kvišku in kvišku.

Hočemo biti kakor plamen, ki bo použil vse, kar je zdravega in dobrega in ki bo potem, poln rdečega sijaja, plapolal in svetil kot silen kres vrhu visoke gore.

Naj bo dovolj netiva v našem srcu; polno navdušenja za borčevsko stvar, za borčevske naloge, polno pripravljenosti za požrtvovalno delo brez pokoja. Da bomo kot netilni ogenj vneli, da bodo visoki plameni!

Nič se ne vstavi plamenom v bran. Prasketajoč švigajo navzgor in v bojnem vrtincu pritegujejo vse v ognjeno morje.

Ali je dovolj volje v nas, da postanemo ognjeno morje?

Delavnost

Kaj pravijo nedelavni (neaktivni) ljudje? Da časi za našo organizacijo niso primerni, da so ljudje tako slabi, da je bolje, da jih v organizacijo ne vabimo, da naj z delom počakamo, da pridejo boljši dnevi, ko bo šlo vse kar samo i. t. d. Nedelavnim se pač ne ljubi, da bi se zanje preveč trudili in se zanje žrtvovali. Čakajo višjih sil in drugih ljudi, ki bi storili to, kar so oni dolžni storiti.

V organizaciji pa mora vladati aktivnost. Večni mir in nepokoj mora vladati v nji. V delu se izoblikujejo sile in tvornost vsakega posameznika se izoblikuje v požrtvovalnem organizacijskem delu. Aktivnost je iskra, ki vžiga duha. Aktivnost je predpogoj za ustvaritev gibanja mladine. Podvzetje mora slediti podvzetju. Iz vsakega mora izžarevati ogenj, ki vžiga mlade ljudi in jih pelje na pot velikega dela za proletarsko stvar.

Delo in organizacija

Delo je izvor vsega dobrega, je vir življenja. Kako naravno je torej, da postavljamo parolo: organizacija naj se naslanja na delo. Obračunali smo z družbeništvom. Sedaj postopoma prehajamo na izvedbo organizacije po delu. Snujmo krdela po obratih, strokah in razredih! Kot imamo »straže« po krajih, kjer ni enote ali krdela, tako imejmo »straže« po obratih, v posameznih strokah in razredih! Straže naj bodo aktivne in naj imajo nalogo osnovati krdela v svojem krogu!

Ustvarjajmo svojo mladinsko organizacijo na podlagi zaposlitve!

E. S.:

Solnce je posijalo

Taborna povest.

(Nadaljevanje.)

VI.

Nedelja. Za marsikoga težko pričakovani dan, ki bo prinesel svidenje z domačimi. Prišla ga bo obiskat mati ali oče ali pa vsaj kdo od bratov in sester.

Vsem se je nekam mudilo vstati. Dasi je bilo za nedeljo določeno vstajanje uro pozneje in dasi je bilo pričakovati, da bodo radi včerajšnjega izleta fantje teže vstali nego ponavadi, je ta in oni že navsezgodaj, ko še niti solnce ni vžslo, jel od časa do časa pogledavati iz šotora in povpraševati stražo, koliko je ura.

Pri zboru za odhod k maši so bili vsi neobičajno poslušni in točni. Po maši — je bilo odrejeno — bodo šli na postajo počakat vlaka, s katerim se imajo pripeljati težko pričakovani obiskovalci iz Ljubljane. Dasi je poteklo jedva teden dni, odkar so zdoma, se je zdelo sedaj vsakemu, ki je mislil na svoje domače, da je preteklo od tedaj kar neskončno mnogo časa.

Pavletu je bilo vse to tuje. Gotov je bil, da teta ne bo prišla. Po kaj bi tudi prišla? Bržčas je še vesela, da ga ne vidi. Rad bi pa, da bi prišel kdo, ki bi vedel povedati kaj o Pepetu in njegovi stvari, ali pa da bi prišel on sam. Kajti o tem ni dvomil, da bo spet prišel.

Po maši so Borci v četi odkorakali na postajo. S ponosom so čutili, da jih trški ljudje opazujejo in vsak je zato pazil, da bi čimbolj strumno izvrševal povelja redovnih vaj. In res je šlo vse prav dobro, le s Peškitoivim Ivančkom je bil križ. Že predno so odšli k maši se je cmeril, ker mamice še ni bilo.

Na postaji niso dolgo čakali. Zazvonilo je v postajnem poslopju, nakar je kmalu izza ovinka pridrdral vlak. Iz voz se je vsula reka ljudi. Fantje so z ognjem v očeh iskali dragih obrazov in zdajpazdaj je bilo čuti vzklike radostnega svidenja. Matere so po opravljenih običajnih nežnostih izročale sinovom zavojčke in z zadovoljstvom pripominjale, kako so že zagoreli. Zdelo se jim je tudi, da veje od njih nek prijeten vonj po travi in zemlji. Fantje pa so sprejemali zavoje in so bili kar nekam brez glave. Pripominjali so, kako da so ti prinosi odveč, ko imajo v taboru vsega na pretek. Matere so odgovarjale, saj da je to le perilo, vedele pa so, da bodo te fantovske bahavosti in postavljanja skopnela takoj, ko bodo one spet odšle in da bodo tedaj kaj radi odvijali zavitke in iskali, če se v perilu ne skriva tudi kaj dobrega za pod zobe. Ta dognanja so matere in očetje skupaj ugotavljali in si jih pripovedovali z radostjo in smehom, kar je vse te ljudi, drugače tuje med seboj, prav prijetno združevalo.

Pri tem opazovanju smo pa skoro pozabili na Pavleta, ki ga je kot strela z neba doletelo ostrmljivo presenečenje. Iz voza je namreč nepričakovano stopila teta Ana. Ni bilo radostnih vzklikov in ne nežnih izrazov ljubezni. Teta mu je ponudila roko in on jo je stisnil. Potem sta za drugimi odšla iz postaje v tihem pomenku, v katerem pa se nista prav nič dotikala zadnjih dogodkov med njima.

V tabor je prišla vsa družba razigrano vesela. Tam je že čakala gospa Peškitoiva svojega Ivančka in tudi oče je bil. Ona je hitela predstavljati vsem

sebe in moža in je skušala z vsako besedo in kretnjo dopovedati ljudem, da kot lastnica zemljišča tudi nekaj velja v taboru. K sreči jo je Ivanček odvedel iz tabora in kmalu so ga videli, kako ji v joku nekaj pripoveduje.

Tabor je bil posetnikom nov vzrok presenečenj in občudovanja. Moške je zanimala predvsem tehnična plat tabora: kako so šotori postavljeni, jambor z zastavo, vodovod, ki je dovajal vodo v kuhinjo, most preko Save in druge zgradbe. Ženske pa so bile radovedne, kje njihov sinček ali bratec spi in kakšno je ležišče. Potem so šle h kuhinji in vsaka je hotela videti kaj in kako huhajo. Mitja jim je dal pokusiti kakaoa, ki je ostal od zajutrka in one so ga srebele z nekakšno zvedavostjo, češ, kakšen je neki. Vse to jih je zanimalo radi tega, ker je spominjalo na romantiko ciganskega življenja.

Marko je vodil gručo posetnikov po taboru in jim razkazoval. Na jamboru je mogočno vihrala taborna zastava; nizko spodaj pa je bila oglasna deska z dnevno zapovedjo in drugimi oglasili. Ljudje so hoteli vedeti, čemu to in ono. Zlasti so jih zanimali taborni obredi. Vse jim je Marko razložil in pojasnil pomen vsch stvari.

»Na našem taborenju,« je dejal, »ni tistih dozdevnih lepot brezdelnega poležavanja v senci (kakor morda mislijo nekateri mestni ljudje), ni prijetnosti, ki jih morejo nuditi gostilna, promenada, kino in fine jedi. Pri nas gojimo lepoto prirodnega življenja, tajinstveno lepoto večernih zborov ob petju, pripovedovanju in plesu; nas privlačuje čar ponočnih bojnih iger, tu se vzgajamo za red, za življenje v skupnosti in enakosti in predvsem tu — delamo. Da, mi delamo! Vse, kar vidite tu, v taboru zgrajenega, je naše delo. Mi priznavamo visoko etično vrednost dela. Vsak dan pa imamo tudi taborno šolo, kjer obravnavamo našo borčevsko ideologijo in osnovne pojme socialnega vprašanja. To je potrebno mlademu človeku, da ve, kaj je država, kaj narod, da pozna ureditev človeške družbe in njene napake.«

»Potem ste nekakšni socialisti in komunisti,« je pripomnil debelušni gospod Polegek, Tončkov oče. Bil je kleparski mojster v ljubljanskem Novem predmestju. Pridobil si je precejšnje bogastvo in s tem trebušček in ugled. Nekdaj — to je bilo že zdavnaj — je bil Krekov učenec in je radi tega veljal za socialnega človeka. Besedo »socializem« pa je sovražil, ker vsebuje odklonitev dobičkov, privatne lastnine, obresti, mezd in socialnih razredov.

»Nismo komunisti, smo pa socialisti in na to smo ponosni,« je dejal Marko. »Komunizem in socializem pa ni vse eno. Ali vidite na naši taborni zastavi križ?«

»Vidim. Toda v svojih časih, ko smo bili še z rajnim Evangelistom Krekom (Bog mu daj nebesa) skupaj, smo nosili drugačne zastave.«

Mož bi bil očitvidno rad speljal pogovor na tiste stare dobre čase in bi pri tem pozabavljal nad današnjo mladino, ki se oklepa prevratnih naukov. Toda k sreči se ljudem ni ljubilo poslušati ga. Drug za drugim so se trgli od skupine in so šli po svojih potih. Marka pa je poklical Pavle, da bi ga seznanil s svojo teto. Sam je šel v svojo družčino in je pustil ona dva v pogovoru.

»A vi ste mi pisali tisto pismo?« je vprašala teta Ana.

»Da, jaz. Vedel sem, da morate biti v skrbeh za fanta. Poslal bi vam ga bil domov, pa sem pomislil, Bog ve, ali bi šel res domov. Tako otožen je bil tiste dni. Nekaj sta si prišla navzkriž, kakor mi je povedal.«

»Res je in priznam, da nisem prav ravnala. Pa bila sem jezna. Kako pa

je prišel zadnji dan iz šole. Kot burja je privihral s spričevalom in mi ga pomolil pod nos, kot bi bilo bogvekaj.«

»Niste ravnali z razumevanjem, gospa. Tista prešernost njegova je izhajala iz narave fanta, ki se zave svoje moči. Glejte, v dveh predmetih je bil na nezadostnem in to komaj pičel mesec pred koncem šolskega leta. Kako bi torej ne bil vesel, ko je z največjim naporom volje premagal nevarnost, da bi padel. Gotovo je, da je hotel tudi vam napraviti veselje. O, poznam ga. Dober fant je, da malo takih, samo revež je sirota.«

Teti Ani so prišle pri teh besedah solze v oči.

»Ne vem, ali res ne znam ravnati z njim, ali se mi je izpridil. Saj ga imam rada, kot bi bil moj. Včasih pa se mi zdi, da me sovraži, tako je trmoglav.«

»Nič ne jokajte, gospa! Vse se bo še prav razvilo, samo nekoliko razumevanja bo potreba. Za nič vam fant ne bo nekoč bolj hvaležen, kakor za to, da ste ga v teh letih skušali razumeti. Zdaj pa pojdiva, gospa; kličejo naju h kosilu!«

Trobotnač je trobil zbor za kosilo. Fantje so že rožljali s posodo, gostje pa so se zbrali skupaj in pravkar jim je kuhar Mitja gotovo kaj zabavnega pravil, zakaj vsi so se smejali.

»Pridite no sem!« je klicala gospa Peškitlova teto Ano. »Pridite! Dali nam bodo jesti taborne menaže, hihihih! Gospod kuhar nas je povabil vse. Neusmiljeno sem se smejala, ko nam je pravil, kako mu je žal, da nam ne more postreči z gobami domačega pridelka, kakor je bil namenil, ker mu jih je neka krava pojedla. To je bila naša krava, veste. Davi jih je pasel pastir tu okoli. Prav tako je dejal: ‚z gobami domačega pridelka‘. Včeraj so jih namreč nabrali, ko so bili na izletu. Naš Ivanček mi je prejle pravil.«

Peškitlovi bi se nemara še ne bil ustavil gibčni jezik, ako ne bi zdajci zapazila, da se drugi že križajo in da nekdo že moli naprej molitev pred obedom.

*

Dveurnega molka so se udeležili skoro vsi gostje. V tej vročini se je vsakomur prilegel miren počitek v senci, zlasti še, ker so tudi Gozdovniki imeli ta čas molk in zato tudi za obisk njihovega tabora ni bila primerna ura. Ob dveh, ko bo zatrobil rog, bo vsak šel lahko, kamor ga bo volja, ali kopati se, voziti se s čolnom ali na obisk k Gozdovnikom.

Po molku je gospa Peškitlova prosila Marka za razgovor.

»Saj ne boste zamerili, da sem tako prosta?« je rekla za uvod. Ta ‚da sem tako prosta‘, je Marka zbudel radi svoje nepravilnosti, še bolj pa radi svoje prislutne sladkobnosti.

Potem mu je pripovedovala, kako se ji je njen Ivanček potožil, da ga fantje zasmehujejo, da mora večkrat ponoči stražiti, ko je revčka tako strah, da je slaba hrana, po kateri ga želodček boli, in da mu kuhar jemlje priboljške, ki mu jih od doma pošiljajo.

»Čudno!« je odgovoril Marko. »Meni ni fant še nikoli nič potožil. Sicer pa mislim, da mu ne delamo krivice. Mi samo izvajamo princip enakosti. Vsi delamo, vsi stražimo in vsi enako jemo. Da pa odvezamemo vsakomur in tako tudi vašemu sinu vse, kar mu od jedi pošljete, je čisto prav in lahko odgo-

varjam. Naša hrana je tečna, zdrava in zadostna in bi bilo vse drugo odveč. Poleg tega nočemo, da bi vaš Ivanček veljal za nekaj več pri tistih, ki jim od doma ne morejo pošiljati priboljškov. Če bi vodstvo tabora to trpelo pri komerkoli, bi ti, revni fantje lahko po pravici rekli, da pri nas nismo vsi enaki. Tega pa nočemo. Na to sem vas, gospa, opozoril že prvi dan.«

Te odločne besede pa so bile za gospo Peškitlovo prehud udarec. Kar mahoma je bilo konec komplimentov in pocukranih besedi. Pričela je govoriti zadirčno, da ona lahko svojemu otroku tudi kaj boljšega privoščiti in da niso še tako na koncu pri hiši, da bi dajali svojega otroka komu, da bi ga izstradal. Pograbila je Ivančka za roko in rekla možu:

»Kar pojdimo! Vi pa,« se je obrnila k Marku, »glejte, da jutri pospravite svojo ropotijo in greste z našega pašnika!«

»Ne bo šlo tako gladko, gospa Peškitlova!« je klical Marko za njo. »Imamo pogodbo.«

»Vas pa bodi sram!« je vpila Mitji, ko je šla mimo kuhinje. »Obljubili ste, da boste dajali Ivančku včasih boljšo hrano. Kako ste držali besedo?«

»Lažete! Ničesar nisem obljubil.«

»Lažete, kradete, uši imate in nič ne veljate! Tako recite! Fej!«

Pljunila je in jadrno odšla s svojim klavernim spremstvom.

*

Nekoliko za tem dogodkom je Marka ustavil gospod Polegek ter povedal počasi in preudarno, da mora z ozirom na današnja spoznanja o namenih in ciljih Borčevstva, vzeti svojega sina s taborenja in iz organizacije. Imel da je drugačne pojme o njej in da je bil vedno pripravljen ponuditi ji svojo pomoč in pokroviteljstvo. Zdaj pa vidi, da se tu uče neki zmotni in škodljivi nauki (njegov fant jih ima že polno glavo), ki utegnejo pokvariti dobre stare nazore njegove hiše.

Marko je z obžalovanjem vzel to na znanje in naročil ekonomu, naj izplača gospodu Polegeku neizrabljeno tabornino.

Po večerji je prišla jemati slovo tudi mati Zvonka Figecka in je rekla, da bo šel tudi sin ž njo domov, ker mu več ne ugaja.

Pri odhodu so goste spremili taborjani do postaje in so jim za slovo zaklicali trikratni »hej«.

Pri večernem zboru pa je Marko govoril o zajedavcih organizacije. Eni iščejo v nji lastnih koristi, drugi samo zabave in udobnosti, tretji pa bi še nekako vozili, če bi ne bili nazori organizacije nevarni njihovemu imetju in ustaljenemu življenju.

(Se nadaljuje.)

Dr. Gogala Stanko:

● naši duši

(Nadaljevanje.)

Čprav smo mogli reči, da je človek miselno bitje in pokazati svojstvenost pa odličnost miselnega načina spoznavanja najrazličnejših predmetov, moramo vendar to trditev tako omiliti, da je človek tudi miselno bitje, ni pa samo to. Kakor je namreč res, da doživljamo v sebi zelo veliko misli, da zelo veliko razmišljamo o stvareh in trdimo, da smo se na ta način najbolj

približali tem predmetom, pa je vendar resnično tudi to, da nas naše misli pogosto tudi notranje in duševno mučijo ali pa veselijo. S tem pa smo se približali novi plati človekovega doživljanja, ki jo imenujemo čustvo-
vanje in o kateri bomo mogli spoznati, da je enakovredna mišljenju, če ga v mnogočem celo ne prekaša. Kakor hitro bomo namreč vedeli, kaj pomenja čustvovanje v človekovem resničnem življenju, bomo priznali, da je takih doživljavaev v naši duši mnogo več kot pa misli, dalje, da so ti doživljaji mnogo intimnejši in mnogo bolj naši in končno, da se z njimi stvarjem mnogo bolj približamo kot pa z mislimi, ali kar pomenja isto, da jih neposredneje gledamo in uživamo.

Da pa bomo uvideli kaj je čustvovanje, naj opozorim najprej na to, da so to oni doživljaji, ki narejajo, da je v naši duši tako neizrečeno lepo, slovesno in sladko ali pa da je enako neizrazno hudo, težko in bolešno. Kadar samo razmišljamo o stvareh, tudi o samem sebi in o svojih dejanjih ali pa o razmerju med ljudmi in podobno, tedaj pač samo ugotavljam, da se je nekaj tako in tako zgodilo. Tedaj pa, ko se tej miselni ugotovitvi pridruži še nekaj drugega, neko drugo doživetje, tedaj vpliva taka ugotovitev ali tako, da bi človek od veselja poskakoval in vriskal ali pa da bi se zrušil in razjokal. Saj pravimo, da včasih tudi naša duša poje ali pa joče in tedaj vedno mislimo na svojstveni način doživljanja, radi katerega je v naši duši tako. V duši nastopajo tedaj doživljaji, ki so takega značaja, da se zdi vsa duša neskončno vesela ali pa žalostna, da se zdi, da vsa duša ljubi ali pa sovraži, da vsa duša časti in moli ter podobno. Ti doživljaji so torej zmožni prevzeti vso dušo, čeprav so samo doživljaji v tej duši. In če se vprašamo, ali imamo takih doživljavaev veliko ali pa malo, se nam namah odpre cel svet tako zvanih čustev. — Spomnimo se, da se nam različne jedi zde okusne, druge pa priskutne in ogabne, da nam je poletna vročina včasih zelo neprijetna, da nam je hladna senca zelo prijetna, da se v mrzli kopeli zelo dobro počutimo ali pa da nas kar strese, če le pomislimo nanjo, da so različni telesni naporji za nas ali prijetni ali pa zelo neprijetni in da se jih zato tudi izogibamo, dalje, da smo včasih zelo radovedni ali tudi vedoželjni, pa zelo zadovoljni, če kdo zadosti naši radovednosti in nam odgovori na vprašanje, ki nas je mogoče že dalj časa mučilo, da smo zelo veseli, če se nam je stavljen naloga posrečila in smo jo dobro rešili, dalje, da prirodne lepote radi uživamo, da se včasih v naravi kar vstavimo in občudujemo, ker je prelepo in duša skoro ne more obseči tolike lepote, da nas muzika tako prevzame, da zaživimo novo življenje v sebi, da nas roman, povest ali drama tako prime za dušo, da zares občutimo neko notranje in duševno očiščenje, dalje, da se veselimo plavanja, plezanja, smučanja in podobnih športnih udejstvovanj, ker se pri tem razživimo in razgibamo, da se čutimo čudno vezane in nesvobodne, če nas kaj boli, da nas ovira ali pa sprosti navzočnost izvestne osebe v družbi, dalje, da se močno veselimo ali žalostimo, da različne ljudi ljubimo, druge pa sovražimo, da ene zopet spoštujemo, druge pa zaničujemo, da se enih bojimo, drugih pa smo čudno veseli, da se kesamo, da smo ponosni, prevzetni, da smo užaljeni, duševno potlačeni, da se čutimo zapostavljene, neuvaževane in manj-

vredne, da se čutimo dvignjene, počaščene in vzvišene, da smo v svojih dušah pravični ali pa krivični, da ljudi preziramo ali pa cenimo, da se nam ljudje smilijo ali pa da uživamo ob trpljenju drugih ljudi, da Boga molimo in častimo, da Mu izkazujemo svoje zadoščanje i. t. d. i. t. d.

Vse to so samo nekateri primeri za izredno bogastvo onih čuvstev, ki jih doživlja vsak posameznik v svoji duši. Ti doživljaji pa so obenem razlog za občutje, ki ga izražamo s tem, da nam je dobro ali pa čudno tesno pri duši. Mogoče pa so tudi izraz tega, čemur pravimo notranja sreča in zadovoljnost, oz. nesreča in nezadovoljnost. Brez čuvstev bi človek prav nič ne vedel, kaj je sreča in nesreča in reči moramo, da bi bil zato brez čuvstev čudno prazen in reven. Manjkalo bi mu tega, kar mu sedaj res napolnjuje dušo in s čemer se sedaj v svoji duši najraje ali pa vsaj najdalj časa peča. Pravimo, da nam čuvstva čudovito razgibajo dušo in da so mogočen vir duševnih in osebnih sil.

(Se nadaljuje.)

Milan:

Na planine!

Kaj je lepšega v življenju od gledanja samemu sebi v prostrano dušo, v lastno srce in v tem čutiti Nevidnega, ki ga srce sluti in časti, naš razum pa omalovažuje? In kje lahko pogledam v najbolj skrite globine svoje duše, v vse tajne predale svojega srca, če ne ravno v planinah? Seveda velja to le za pravega planinca, za tistega, ki se ne podaja v gore iskat uživanja, zabave in udobnosti, za tistega, ki ne išče le rekordov. Velja za tiste, ki so jim planine potrebne radi notranjega miru. Miru, ki jim ga ne morejo dati ne pijača, ne veselice in druge nečimernosti tega sveta. Tam gori vidiš sliko svoje duše, srce zaigra čarobne melodije, ki ostanejo trajno čiste in sveže. Vse drugo v dolini omami le začasno, naredi meglene slike, ki se spreminjajo in sčasoma popolnoma splahnejo.

Ni smisel turisticke v dosezanju rekordov. Smisel je v tem, da z vsakim korakom premaguješ lenobo svojega telesa. Ni smisel v dosezanju lepih razglednih točk, marveč je v tem, da vsak trenotek daješ prednost duhu pred lagodnostjo telesa. Zato pa, kadar boš čutil, da pešaš v borbi za pravico in svobodo in da ti volja popušča, tedaj vrži nahrbtnik na ramo in hajd v gore! One ti bodo dale zopet novih moči, viharji ti bodo izklesali trdnjšo voljo in izbičali nov značaj, tako, da se boš z njih vračal kot popolnoma drug človek, močan, da bi vzdignil ves svet.

V gorah ti privre na dan vse, kar je med svetom dobrega zamrlo v duši. Srce ti udarja na strune mehke in sladke akorde, ki ti dvigajo duha kvišku in ti ga približujejo Najsvetejšemu.

Velika je razlika med poslušanjem godb, orkestrrov in gramofonov po zaduhlih kavarnah in krčmah ter med poslušanjem milega zvonjenja cerkvenih zvonov, ki ti iz doline pošiljajo pozdrave nad strme prepade. Zaman se trudi pero, da bi napisalo in razum, da bi razrešil, kar občuti v takih trenutkih človeško srce. Kdor je že poslušal zvonjenje v gorah, gledal v temotne prepade, ponosne navpične stene, žlebove, hudournike in kljubujoče bele mecesne, hodil v snežnem viharju, megli, gromu in blisku, začutil že prisotnost bele žene,

ta zna ceniti veličastnost planin. Kdor je opazoval solnčni vzhod ali zahod, spal pod zvezdnatim nebom, pohajal ponoči na ture, ve, da krasnejših slik in čistejših občutkov ni na svetu.

Kje nam more dati svet to, kar nam dajo planine? Posvetna naslada in vse mamljivosti tega sveta naj pravi Borec-planinec prezira! Hodimo v planine iskat moči telesa in duha, volje in vztrajnosti za boj. Naš vrisk naj se razlega od vrha do vrha in naj priča, da je zdravje in življenje v nas!

Fotografiranje

(Nadaljevanje.)

B. Plošče.

Fotografska plošča je navadna plošča iz belega stekla, katera je prevlečena s plastjo iz želatine in bromovega srebra. Na to plast vpliva svetloba in povzroči, da se brom in srebro ločita in postane srebro črno. Kamor pade več svetlobe, tam bo bolj očrnelo; kjer bo pa manj svetlobe, tam bo manj temno.

Ploščo vlagaj v kaseto le v temnici pri rdeči luči. Navadi se pa vlagati tudi v popolni temi, ker takozvane »lichthoffrei« plošče moraš vlagati v popolni temi, ker so občutljive tudi za rdečo barvo. Prsti naj bodo suhi in čisti, prijemaj ploščo vedno le za robove, nikdar pa ne za ploskev. Tista stran plošče, ki se čuti nekoliko hrapava, je ponavadi prevlečena s svetločutno snovjo. To stran obrni pri vlaganju vedno navzgor (proti poklopcu kasete).

Niso vse plošče enako občutljive. Občutljivost se meri ponavadi s takozvanimi Scheiner-jevimi stopinjami (^o Sch.). Čim več stopinj ima, tem bolj občutljiva je za svetlobo.

Imamo:

- »rapid« plošče 10—14° Sch.,
- »extra-rapid« plošče 15—18° Sch. in
- »ultra-rapid« plošče 19—22° Sch.

So še izredno občutljive »opta« plošče tvrdke Lumière s 27° Sch.

Plošče se delijo v dve vrsti: v navadne (rapid), ki niso tako občutljive za barve in v svetločutne (orthochromatske), ki so občutljive tudi za razne odtenke (nianse) barv. Z uporabo rumenice je na slednjih mogoče dobiti izredno dobre uspehe. Na splošno priporočamo »Ortho-Antihalo« plošče (Perutz, Braunsiegel), ker so uporabne za vse vrste posnetkov.

So še Agfa barvne plošče, na katerih se dosežejo naravne barve. Dobiti pa je mogoče le en pozitiv in to edino na plošči, na kateri se slika.

Za portrete so najboljše extra-rapid plošče, ki pa jih je treba retuširati. Za trenutne posnetke (n. pr. sportne) vzemi plošče z zelo visoko občutljivostjo. Za slikanje pokrajine pa vzemi vedno orthochromatske plošče.

(Se nadaljuje.)

Na naš razpis knjižnih nagrad za dve najboljši fotografski sliki (glej tretjo štev. »Ml. pl.«) nismo prejeli nobene pošiljatve. Zato bomo obljubljeni knjigi darovali v druge namene. — Uredništvo.

Ne boj se tistih, ki podirajo tvoje delo, boj se tistih, ki grade svoje!

Edi:

Taborna ekonomija

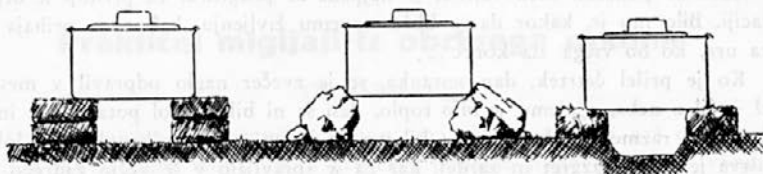
(Za strokovni izpit. — Nadaljevanje.)

3. Taborna kuhinja.

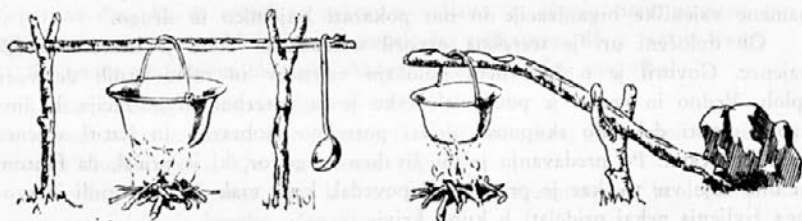
A. Ognjišča.

Predvsem moramo skrbeti, da se ob kuhinjskega ognja ne bi užgal gozd ali trava naokoli. Zato moramo postaviti ognjišče vsaj trideset metrov od gozdnega robu, na vsak način pa še precej več, ako veje od strani ognja proti gozdu močnejši veter. Najmanj pet metrov naokoli ne sme biti suhe trave ali listja. Ako je treba, napravimo okrog ognja majhen jarek.

Odprto ognjišče. Najenostavnejše ognjišče je pač, ako netimo kroginkrog lonca, postavljenega enostavno na tla. Ta način pa ni posebno dober, ker poteče precej časa, predno v loncu zavre. Bolje je, ako napravimo iz kamenja, opeke ali ruše podstavek, kakor kažejo naslednje slike.

Za kotliček in druge posode z ročajem so primerne sledeče oblike:

Ti dve obliki ognjišča sta najbolj običajni in zelo dobri. Lahko tudi napravimo iz treh palic piramido in iz vrha te piramide obesimo kotliček. Ako je v bližini drevo, obesimo kotel lahko kar na primerno, nizko vejo. Vendar to ni priporočljivo, ker utegne ogenj škodovati korenini in deblu. Prednost ognjišč, pri katerih posoda prosto visi, je v tem, da lahko pokladamo drva v obliki piramide in dobimo tako vedno enakomeren plamen. Slaba stran pa je v tem, da jed pri kuhanju težko mešamo. Zato ne bomo uporabljali tega načina, pri kuhanju polente n. pr., marveč le za bolj tekoče jedi (kava, čaj, juha...). Vsa stojala (rogovile in prečne palice) naj bodo vedno iz sveže posekanega lesa, da se tako hitro ne vnamejo. Sicer jih je treba med kuhanjem večkrat politi z vodo, ako pridejo v dotih z ognjem. Za obešanje posode nad ogenj ne bomo uporabljali vrvice, ampak verižico.

(Se nadaljuje.)

Kako se pripravljate na taborenje?

Franc Matiša:

Iz življenja vajencev

VI.

Ko je prišel Ivan nekega dne od dela domov, ga je čakalo na mizi pismo. Iz njega je razbral, da ga vabi neka mladinska organizacija v svoj krog. Prečital ga je enkrat in še enkrat in pri tem ga je navdajalo neko prečudno zadovoljstvo.

»Le kje so neki zvedeli zame?« se je spraševal. »Torej v četrtek zvečer ob, ob..., glej no, saj še nisem pogledal, obkorej naj pridem na sestanek!« In razgrnil je spet pismo, ki ga je bil že spravil v žep, ter ga še enkrat pazno prebral.

» — Tovariš, ker si tudi ti trpin, pridi v krog sebi enakih, da se bomo skupno izobraževali in skupno — borili!«

Tako je stalo v pismu. Ivanu je posebno ugajalo, da ga imenujejo tovariša.

Drugi dan je že vsem povedal, kako ga vabijo v organizacijo. Tudi pismo je vsakomur pokazal. Med vajenci je kajpada že poagitiral za pristop k organizaciji. Bilo mu je, kakor da se bliža novemu življenju, kakor da prihaja že tista ura, ko bo vsega zla konec...

Ko je prišel četrtek, dan sestanka, se je zvečer naglo odpravil v mesto. Dež je lil z neba, a njemu je bilo toplo, dasi še ni bil na pol pota, ko je imel popolnoma razmočene čevlje in je bil vse do kolen močno oškropjen. V lokal društva je stopil razgret in zardel, kar ga je spravljal v še večjo zadrego. V sobi je bilo zbranih že nekaj fantov. Nekatere je že poznal. Pozdravili so ga kot tovariša in starešina mu je pred začetkom sestanka še utegnil razložiti namene vajeniške organizacije in mu pokazati knjižnico in drugo.

Ob določeni uri je starešina otvoril sestanek in dobil je besedo starejši vajenec. Govoril je o žalostnem položaju vajencev in mladoletnih delavcev sploh. Vedno in vedno je poudarjal, kako je tu potrebna organizacija, ki ima namen gojiti delavsko skupnost, dajati potrebno izobrazbo in ščititi vajence pred krivicami. Po predavanju je bil živahen razgovor, ki je pričal, da fantom ni bilo tuje vse to, kar je predavatelj povedal, kajti vsak je hotel tudi iz svojega življenja nekaj pridejati h kupu krivic.

Potem so sestavili program za naslednji sestanek, ki bo danes teden. Snov sestankov bodo predavanja o obrtnem zakonu, o bolniškem zavarovanju in kaj mora vajenec o tem vedeti, o strokovni organizaciji, o vajeniških organizacijah drugod ter še mnogo podučnega in tudi zabavnega vmes. V nedeljah pa bodo delali skupne izlete in taborenja.

Veselo so se fantje razšli. Vsakemu je vstalo v srcu neko novo upanje, nova radost, nekaj, kar se ni dalo prav opredeliti. Kakor da je zadobilo njihovo življenje šele sedaj svoj smisel, so hodili odslej na delo.

Ko je mojster bogvedi kje izvohal, da je Ivan organiziran, ga je začel postrani gledati in ni zamudil nobene priložnosti, da mu je to oponesel. Ivan pa je na vsa zbadanja molčal in mislil svoje. Mojster bi ga gotovo tudi odpustil. Ze zato, da bi pokazal vsem, da ne more trpeti v svoji delavnici ljudi, ki se organizirajo. Toda vedel je, da stoji tu organizacija, ki bi se gotovo postavila za Ivana.

Nekega dne pa se je mojstru zazdelo, da je prišel čas, ko lahko napravi

konec. Po delu je poklical Ivana v svojo pisarno. Vzel je iz miznice nek list. Ivan je v njem spoznal glasilo svoje organizacije. Takoj je zaslutil, kaj bo.

Mojster je odprl list na strani, kjer je bil zavihal gornji vogal lista, in je pokazal nek članek.

»Čegavo je to? — se pravi, kdo je to napisal?«

»Jaz! Saj vidite moj podpis!«

»Tako? Torej ti boš mene vlačil po časopisih? Ti se boš iz mene norčeval? Ti smrkavec?!«

»Še niste pozabili, kako ste me tistega dne nabili po krivici? Priznavate torej, da se to, o čemer sem pisal, tiče vas —?«

»Že prav!« ga je prekinil mojster. »Tu imaš svojo delavsko knjižico in pojdi v božjem imenu! Ne potrebujem te več.«

Ivan je vzel knjižico in je šel. Druge krati bi bil morda jokal in prosil, danes mu pa to še na misel ni prišlo. Bil je močno razburjen, ali v srcu mu je bila čudovita zavest...

(Se nadaljuje.)

Praktični migljaji iz obrtnega zakona

(Za vajence.)

Dne 9. marca t. l. je stopil v veljavo novi obrtni zakon. § 258 določa, da se mora skleniti med mojstrom in učencem, odnosno njegovimi starši (varuhi) pismen dogovor o učni dobi in načinu ter pogojih učenja.

Ban Dravske banovine je izdal odredbo, da če so v katerem koli obratu vajenci na dan, ko je stopil ta zakon v veljavo, v učenju brez pismene pogodbe, a se mora ista skleniti za preostali čas najkasneje do 5. aprila 1932.

Kaj mora po novem obrtnem zakonu vsebovati učna pogodba?

§ 260 določa, da mora odgovor vsebovati:

1. rodbinsko in krstno ime (firmo) službodajalca, kraj poslovalnice, oziroma delavnice službodajalca, kjer bo učenec zaposlen;
2. rodbinsko in krstno ime, leto in kraj rojstva, stanovanje in domovinska pravica ter šolska izobrazba učenca;
3. rodbinsko in krstno ime ter stanovanje njegovih roditeljev, varuha ali drugih zakonitih zastopnikov, ako je učenec mladoleten;
4. podatke o zdravstvenem stanju in telesni sposobnosti učenca;
5. označbo dela (stroke), ki se ga želi učenec učiti;
6. čas učenja (začetek, trajanje in zaključek);
7. medsebojne sklepe, da se sprejmejo dolžnosti, ki so navedene v zakonu, da se službodajalec in njegov delovodja (zastopnik) v prvi vrsti obveže, da bo učenca poučeval v obrtni stroki, katere se hoče učiti in da bo učenec marljivo delal v delavnici;

8. morebitne določbe o plačilu za učenje, o višini in načinu plačila nagrade učencu za delo, o dajatvi hrane, oskrbe, obleke in stanovanja za učenca in o višini odškodnine za slučaj protipravnega odstopa od pogodbe.

Pogodba se mora sestaviti v treh izvodih. § 259. Sklepa se pri društvu obrtnikov, ako pa tega ni, na občini. En izvod dobi mojster, drugega starši učenca (ali varuh), tretji izvod pa ostane pri društvu (udruženju), oz. na občini.

Poskusna doba za učenje ne sme trajati več nego mesec dni (§ 262). — Mojster, ki bi imel vajenca na daljši poskusni dobi, se kaznuje.

Učna doba ne sme biti krajša od dveh in ne daljša od štirih let (§ 263). Sicer pa se bo za posamezne stroke trajanje učne dobe predpisalo s posebnim pravilnikom, ki ga bo izdal minister za trgovino in industrijo. Strokovne organizacije so k temu členu protestirale in zahtevale, da naj učna doba za vse panoge obrti ne bo daljša od 3 let.

Zelo važno je določilo novega obrtnega zakona (§ 267), da pripada vajencu po enem letu učne dobe odškodnina za delo. Višina te odškodnine se bo določila s posebno uredbo, ki jo bo izdal minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom za socialno politiko.

Slovo Borca-vojaka

Dragi tovariši!

Ni še dolgo tega, kar je naredil tov. K. izpit in položil obljubo. Toda on ni miroval prej, dokler ni tudi mene in še nekaterih tovarišev pregovoril, da smo napravili izpit in položili obljubo.

Hvaležen sem mu za to. Nisem obljubil le za šalo, ampak se dobro zavedam, kako velik je pomen borčevske obljube. Čutim, da je zadobilo moje življenje več smisla, nego ga je imelo poprej. Zakoni Borcev mi bodo vedno sveti. Ravnal se bom po njih tudi v vojaški službi, kamor me kliče zakon.

S tem pismom se poslavljam od vseh, zlasti od hrastniških Borcev, in jim želim mnogo uspehov ter božjega blagoslova v njihovem delu. V duhu bom vedno pri Borcih in ne bom pozabil nanje, čeprav bi bil še tako daleč. Upam, da boste tudi vi neprestano mislili na to, da imate v jugoslovanski vojski svojega tovariša.

Zivi!

Alojzij Šmit, Hrastnik.

Z veseljem priobčujemo poslovilno pismo tovariša Šmita. Z zadovoljstvom beležimo njegovo borčevsko zavest in zagotovilo, da bo ostal po duhu Borec tudi potem, ko bo daleč od ostalih tovarišev, s katerimi ga vežejo prijateljske in prav borčevsko-tovariške vezi. »Mladi plamen« mu pošilja za na pot prav iskren pozdrav.

Uredništvo.

Od 3. do 31. julija DEŠKA KOLONIJA ZBS v Lancovem pri Radovljici.

Od 31. julija do 28. avgusta istotam DEKLIŠKA KOLONIJA.

Od 24. julija do 21. avgusta DRUŽINSKA KOLONIJA v Begunjah na Gorenjskem.

Naj ne bo enote, ki ne bi poslala vsaj nekaj fantov ali deklet na naše kolonije!

Začnite z živežno nabiralno akcijo!

Organizacijski vestnik

VRHOVNI STAN.

Binkošti. Letošnji naš Praznik prvih plamenov je pokazal, da dobro napredujemo. Enote so izvedle izlete na vse strani. Natančneje povedo poročila. Hrastničani, Celjani, Mariborčani, Vojničani, Leščani in Jeseničani pa nam do sedaj niso poslali še nobenega poročila.

Prva krajinska prireditev. Ljubljanska krajina je imela pretekli mesec svoj prvi nastop. Po izvršenem programu je bil mimohod (defilé). Udeležba: iz Ljubljane 47, Zaloga 40 in Viča 10.

Duhovne vaje. O Binkoštih, t. j. 15., 16. in 17. meseca Praznika so se vršile v Domu duhovnih vaj v Ljubljani duhovne vaje za članstvo naše organizacije. Udeležba: iz Jesenic 3, iz Koroške Bele 6 in iz Hude jame 3 fantje. Krivda radi slabe udeležbe je v gospodarski krizi. Člani in družine res niso zmogle tolikih denarnih žrtev. Na tem mestu se zahvaljujemo voditelju duh. vaj, č. g. P. Ramšku, D. J., ki se je potrudil, da so duhovne vaje dobro uspele.

NAŠE DRUŽINE.

Trbovlje. Naš izlet na Praznik prvih plamenov na Limbarsko goro je zelo dobro uspel. Prišla sta tudi dva zastopnika Vrhovnega stana, ki sta vodila taborenje. Videli smo, da je borčevski način prirejanja nedeljskih izletov in taborenj mnogo boljši in lepši nego običajni društveni izleti, na katerih je vsak le bolj sam zase in so tudi drugače brez pravega reda. Zal, da se nismo za taborenje pripravili, kakor bi bilo treba in da nismo izdelali natančnega programa. Potem bi bil izlet gotovo še bolj uspel. — Od zagorskih Borcev sta bila le dva na taborenju. Seve, tam imajo le mlajše fante in tem bi bilo težko podati se na tako dolgo pot. — V pondeljek je obiskal naš tabor tudi starešina Centrale K. D.

Zalog. Krog naših prijateljev stalno raste. Tudi dekleta so izrazile željo, da pristopijo k naši organizaciji. 10. meseca Vstajenja so že imele ustanovni občni zbor, kjer jim je dal starešina enote nekaj smernic za borčevsko delo. Njihovi sestanki so zelo pestri. Udeležile so se tudi proslave našega praznika. Živi!

Ljubljana. Praznik prvih plamenov smo praznovali v Iškem Vintgarju. Le dekleta so taborila v Bečalah pri Črnučah, ki so postale slavne izza blagoslovitve naših praporov. Udeležba je bila dobra. Imamo novo krdelo Udarnikov, ki se rekrutira iz vajencev. Torej imamo že dve vajeniški krdeli. Udarnike vodi tov. Butinar. V krdelu je močna disciplina in vse kaže, da bo to res borčevska udarna četa. — V. S. je imenoval tov. Pepeta Mirtiča za komisarja naše enote. To pa največ radi tega, ker so nekateri odborniki preobloženi s študijem in se ne morejo udeleževati društvenega življenja.

Mesec Plamena je mesec naših tekem.

Kako se pripravljate nanje?

Beli kot

H. z. M.:

ZAKAJ?

(Pravljica.)

Nekoč je bil deček, ki ni imel ne očeta ne matere. Zivel je v ubožnici neke majhne vasi. Bil je edini otrok v vsej hiši; vsi drugi oskrbovanci so bili stari, slabotni ljudje, ki so bili neprestano zlovoljni in čemerni. Najrajši so popolnoma tiho sedeli na solncu ter so se ujezili, če se jih je igrajoči se fant dotaknil ali pa, če je bil le malo glasán.

Zalostno je bilo Pavelčkovo življenje. Nikdar ni slišal ljubeznive besede, nihče ga ni božal, nihče gladil in tolažil, če ga je kaj bolelo. Poleg tega so ga vsak dan zmerjali in včasih tudi topli. Neka dečkova posebnost je vodstvo ubožnice vedno prav posebno jezila; ob vsaki priliki je namreč vpraševal: »zakaj?« Za vse je hotel vedno zvedeti vzrok.

»Ne smeš venomer vpraševati,« mu nejevoljno razjasni debela predstojnica, ki je načelovala ubožnici. »Vse je, kakor je, in zato je dobro.«

»Toda, zakaj nimam jaz staršev, kot jih imajo drugi vaški otroci?« je vztrajal Pavelček.

»Ker so umrli.«

»Zakaj so umrli?«

»Ker je ljubi Bog tako hotel.«

»Zakaj je ljubi Bog tako hotel?«

»Molči, malopridnež! Ne muči me s svojimi večnimi vprašanji.« Debela gospa je bila vsa rdeča od nejevolje, kajti ona ni vedela odgovora na Pavlovo vprašanje. Neumni ljudje pa se ne razjeze nikdar bolj kakor če morajo priznati, da česa ne vedo.

Toda Pavelčka ni bilo mogoče prisiliti k molčanju. Zrl je v razjarjen rdeči obraz in je vpraševal dalje: »Zakaj si tako huda name?«

Čop! je dobil zaušnico. Začel je jokati in bežati. Bežé pa je še vprašal: »Zakaj me tepeš?«

Prišel je v kokošji dvor. Velika, pisana kura je stala tu, se šopirila in glasno ter ošabno kokodakala: »Jajce sem znesla! Jajce sem znesla!« in od vseh strani kokošnjega dvora je donelo v zboru: »Jajce sem znesla! Jajce sem znesla!« Samo petelin se je jezil, ker so se kure bahale z nečim, česar on ne zmore, in je zasmehljivo zaklical: »Jaz sem petelin, ve ste pa samo kure!« Plavolasa Marija, majhna dekla iz ubožnice, je prišla skrbno pobirat jajca v svoj moder predpasnik in jih je nesla v hišo.

»Kam gredo vsa vaša jajca?« je vprašal Pavel pisano kuro.

»V mesto,« je zakokodakala.

»Kdo jih tam jé?«

»Bogataši, bogataši.« Kura je rekla to tako ošabno, kakor da bi bila zanjo to posebna čast.

»Zakaj jaz ne dobim nikdar nobenega jajca?« je vprašal Pavel žalostno.

»Saj sem vedno tako lačen.«

»Ker si ti ubogi nemanič.« Kura se je šopirila in zaničljivo škilila čez svoj krivi kljun na Pavleta.

»Zakaj sem ubogi nemanič?«

Sedaj je postala kura prav tako ljuta kot debela predstojnica in je besno zakokodakala: »Pojdi, pojdi! Ti me mučiš s svojimi vprašanji.«

Pavel je potr odšel. Vrtna vrata so bila odprta. Stopil je na vaško cesto in taval po njej brez cilja tako dolgo, dokler ni prišel do odprtih vrat nekega živinskega hleva, ki je bil last bogatega kmeta.

(Se nadaljuje!)

PISMO.

Dragi tov. urednik!

Zadnjč si me zelo razveselil. Vesel sem bil »Belega kota«, ker je bil tako zanimiv, pa še moje pismo je bilo v njem. Še najbolj pa sem bil vesel slike na strani 79. Tudi oče in mati sta jo videla in zdela se jima je imenitna. To je res lepa skrb za delavca, če mu vzameš vse do zadnje srajce! Na široko se je razkoračil trebušast mož, ki govori. Eden se drži nekako na smeh, tretji pa se je okrenil v stran, kakor da ga je sram bližine delavca. Delavec pa stoji na odru in ga je sram. Toda leva roka stiska pest... Moj oče je dolgo gledal sliko in je dejal, da mnogo pomeni.

Tudi prospekt letošnjih kolonij sem prečital. Cene res niso previsoke. Jaz pa vseeno ne bom mogel na taborenje, ker oče nima denarja. Od lanskega leta sem prihranil 50 dinarjev za taborenje pa sem jih zadnjč dal mami, ko je bil oče nekaj dni brez dela. Sedaj že zopet dela, pa samo nekaj dni v tednu. Saj bi mi dal oče denar za taborenje, če bi ga prosil, vsaj za nekaj dni, toda nočem. Kako bi se mogel veseliti na taborenju, če bi vedel, da pa radi tega trpita mati in oče pomanjkanje? Tako torej ne bo nič.

Pozdravlja Te

Ivan Omahen, uč. 4. razr. v H.

Dragi Ivan!

Tvoj oče je imel popolnoma prav, ko je videl v sliki globlji pomen. Slika in besedilo sta sicer močno pretirani, vendar odkrivata žgoče dejstvo, kako kapitalistični svet umeva delavsko in socialno vprašanje vobče. Veš, tak način pripovedovanja imenujemo ironijo ali pa celo sarkazem, kar je višja stopnja ironije. Morda si že slišal ti dve besedi.

Da pa ne moreš iti na borčevsko taborenje, mi je zelo žal. Saj ne bi bilo to Tebi le v zabavo, marveč tudi v vsestransko telesno in duševno korist. Škoda, da Vrhovni stan nima denarja; na mojo prošnjo bi gotovo plačal vso tabornino zate, zato ker si fant od fare. Tisto, da si s svojimi prihranki, ki si jih namenil za taborenje, dal materi, ko je bila v stiski, si tako dobro napravil, da sem Te močno vesel.

Prisrčno Te pozdravlja

urednik.

Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača, dinar do dinarja — taborenje.

Razgled

KOMSOMOL

(Komunističeskij sojuz molodjoži = komunistična mladinska zveza) šteje šest milijonov članov. Člani in članice so fantje in dekleta v starosti od 14. do 23. leta. Od teh šestih milijonov komsomolcev, je štiri milijone Pionirjev (Skautov). Komsomol je dosegel, da dela mladina pod 16. leti štiri ure na dan, pod 17. leti pa šest ur. Napravil je nešteto komun (skupnih stanovanj za mladostnike). Posebno skrbi za delavsko šolstvo, n. pr. za takozv. »Fabsavuče« (Fabrično - zavodskoe učeničestvo), t. j. tovarniške šole, v katerih se mladostni delavci izobrazijo v delavce-profesioniste. Te večerne šole imajo nad en milijon članov.

Kmetijske mladine je 15% v Komsomolu.

ČASOPISJE V SOVJETSKI RUSIJI.

Boljševiki dajo mnogo na časopisje. Poleg časnikov (dnevnikov, tednikov) imajo kakih 400 različnih revij, ki jih čitajo najširše mase ljudstva. Zlasti raste mladinsko časopisje, ki dosega miljonske naklade. Najbolj znana od teh je »Mlada garda«, ki je glasilo Centralnega komiteja Komsomola (komunistične zveze mladine). Imenuje se »literarno umetniški, splošno politični in poljudno znanstveni žurnal«. »Slovo« se tudi imenuje »literarno umetniško«, je pa zgolj agitacijsko glasilo za povzdigo gospodarstva. »Celica« je organ nižjih vodnikov Komsomola. »Mladi bolševik«, polmesečnik moskovskih Komsomolcev je stvaren, brez znatne agitatorične note. Potem je množica mladinskih listov, ki so le bolj krajevnega ali stanovskega pomena. Od najbolj razširjenih in važnih sta še »Mladi komunist« in »Mladi proletarec«, ki služita vzgoji nižjih vodnikov in funkcionar-

jev Komsomola. »Vodnik« ter »Vodnik v kolhozu« (kolhoz = kolektivno gospodarstvo) sta glasili otroških organizacij, zlasti »Pionirjev« (bolševiških Skautov). »Časopis kmetijske mladine« je namenjen kmetiški mladini. »Mladi brezbožnik« vodi protiversko agitacijo. Študentje imajo svoje glasilo v »Rdečem studentstvu«. »Mladinska internacionala« vodi pregled nad sorodnimi organizacijami v inozemstvu. »Mladi naravoslovec«, »Veda je moč« in »Komsomol in elektrifikacija« prinašajo prirodnoznanstvene in tehnične članke. »Šaljivec« pa skrbi, da se tudi prosti čas ne zapravlja brez politike. Mesečnik »Knjiga mladine« prinaša kritičen pregled knjig in je zlasti namenjen urednikom mladinskih listov, knjižničarjem, klubom in čitalnicam.

Med mladinskimi dnevniki zavzema prvo mesto »Komsomolskaja Prawda« (komsomolska resnica), ki ima velik pomen tudi izven Komsomola in je eden izmed najbolj zanimivih in živahnih listov.

ANGLEŠKI SKAUTI.

Glasilo Skautov je »Scout«, ki izhaja tedensko. Vsebuje mnogo poročil, ker Zveza skrbno gleda na to, da je poročil mnogo in da so dobra. Za najboljše tedensko poročilo daje nagrado. Nagrada je slika Baden Powella, šefa Skautov, ki jo podpiše lastnoročno. Mesečno pa dajo nagrado za najboljši skautski sestavek in sicer v denarju. Vsaka enota gleda, da je kedaj zabeležena v častni koloni lista.

Več od polovice skautskega življenja obstoji iz tekem: v skautskem maratonskem teku (s šotori in kotli na hrbtu), v igrah in špecialitetah (strokovne panno: fotografiranje, kuhanje itd.).

Skauti so večidel delavski fantje. Meščanska mladina je pri prostem sportu.

Za šalo in za res

Za bistre glave.

1. Posetnica.

(Dr. Mugelloop.)

DAMIJAN I. VOHUNOV

Seedland (S = S)

Ta gospod je le navidez tujec; je pri nas občespoštovana oseba.

2. Skrit pogovor.

Preska, Jesenice, Vinica, Kočevje, Vojnik, Golo, Jezersko.

Ta imena ti povedo zlato resnico, ako vzameš od prve besede tri, od naslednjih pa po dve črki skupaj.

Izžreban rešilec bo nagrajen.

REŠITEV UGANK V ZADNJI ŠTEVILKI.

1. »Konjiček«. „Preko morja, gor, dolin naj zapljuje naša moč, da se dvigne iz temin človek živ nekoč!“ (Borčevska koračnica.)

2. Trgovec z vinom. Iz enega polnega soda prelijejo polovico vina v enega od praznih. Tako imajo sedaj 6 polnih, 9 polpolnih in 6 praznih. Te si razdelijo tako, da dobi vsak brat po 2 polna soda, po 3 do polovice napolnjenih in po dva prazna.

Ali: Iz dveh polpolnih sodov zlijejo vino v druga dva polpolna in dobe tako 9 polnih, 3 polpolne in 9 praznih sodov.

Ali: Vse sode napolnijo do polovice, da dobi vsak brat 7 polpolnih sodov, t. j. 3 polne, 1 polpolne in 3 prazne.

Prav so rešili: Jesenice: Marija in Vojteh Grebenšek, krdelo Pionirjev ter Ciril Novak. Ljubljana: Angela Schmiedlechner, Pepe Mirtič, Vladimir Madon, Stanko Samarin. Maribor: Franc Zagradišnik. Zalag: Leopold Grum in Jožef Novak.

Za dobro voljo.

Ciganska previdnost. V ciganovo hišo je bila udarila strela in duhovnik je dejal, da je to božja kazen za neštevilne krive prisage pri ciganovih konjskih kupčijah.

Ko se je cigan nato spet odpravljal na konjski semenj, je rekel svoji ženi: »Poslušaj, stara! Ponudi mi, preden odidem, štiristo dinarjev za kljuse; kajti na trgu bom moral priseci, da mi je že nekdo ponujal zanj štiristo dinarjev — saj veš, danes je tako soparno in lahko bi spet prišla božja kazen, če bi po krivem prisegel.«

Ne smemo biti luč, postavljena pod mernik! S ponosom imenujmo vedno in povsod borčevsko ime, kajti vsakega delavskega fanta, vsakega delavskega dekleta je ponosna dolžnost, da je Borec, da je Stražarka.

Proti tedenski odškodnini

Din 10.—

Vam posodimo

»**VOIGTLÄNDERJEVO
JUBILARKO**«

Ako jo imate 45 tednov
izposojeno, je Vaša last.

Pojasnilo dobite v

Drogeriji **GREGORIČ**, Ljubljana
Prešernova ul. 5.

Vpišite se v

Krekovo knjižnico!

Samo:

Din 4.— znaša mesečni prispevek za broširane
oz. Din 6.50 za vezane knjige.

ENOTE!

Naročajte:

šotore, rute, priročke, štampljke, tiskovine, knjige
in vse potrebščine preko
Vrhovnega stana Z. B. S.

Šotori (za 4 osebe)	Din 300.—
Rute: članske	Din 18.—
vodniške	Din 23.—
Priročka za I. izpit	Din 10.—
Priročka za fotografski izpit	Din 8.—
Znaki, članski	Din 4.—
Fotografije (borčevske) po	Din 4.—
Poslovne knjige: (blagajniška, članarinska knjiga, vložni zapisnik) po	Din 4.—